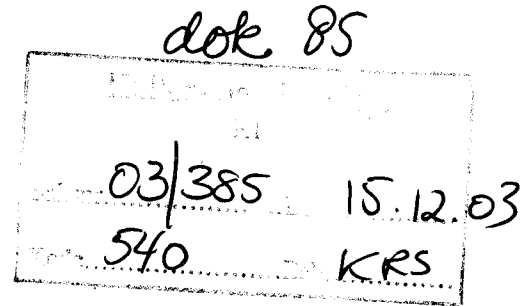

DEN NORSKE KIRKE
Borg bispedømmeråd

Det Kongelige Kultur- og kirkedepartement
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 dep
0030 OSLO

Dato: 12.12.2003

Vår ref.: 03/270-4 PBJ

Deres ref.:

HØRING – TJENESTEORDNING FOR PROSTER OG MENIGHETSPRESTER

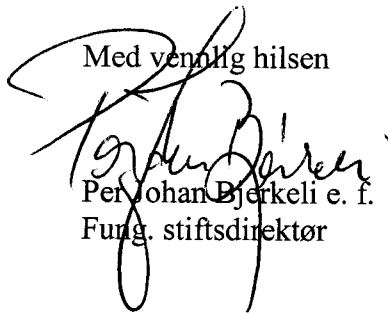
Borg bispedømmeråd har i sitt møte 9, des, 2003 sak 03/72 – Tjenesteordninger for proster og menighetsprester gjort følgende vedtak:

"Borg bispedømmeråd har behandlet høringsuttalelse til Kultur – og kirkedepartementets forslag til nye tjenesteordninger for proster og menighetsprester.

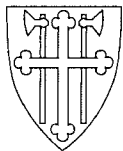
Felles høringsuttalelse for Borg biskop og bispedømmeråd oversendes Kultur- og kirkedepartementet med de endringer som framkom i møtet."

Uttalelsen følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Per Johan Djerkeli e. f.
Fung. stiftsdirektør

DEN NORSKE KIRKE

Borg bispedømmeråd

Det Kongelige Kultur- og kirkedepartement
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 dep
0030 OSLO

Dato: 01.12.2003

Vår ref.: 03/270-2 PBJJ

Deres ref.:

HØRING – TJENESTEORDNING FOR PROSTER OG MENIGHETSPRESTER.

Kirke- og kulturdepartementet har utarbeidet forslag til ny tjenesteordning for proster og menighetsprester. Borg biskop og bispedømmeråd er glad for dette initiativet og for muligheten til å gi sin uttalelse til de foreliggende dokumenter.

Innledningsvis i vår høringsuttalelse vil vi komme med noen generelle merknader, dernest kommentere de konkrete forslagene til tjenesteordninger og avslutningsvis peke på noen økonomiske konsekvenser for ordningene:

Generelle merknader:

Borg biskop og bispedømmeråd ser forslagene til nye tjenesteordninger som en konsekvens av Kirkeloven av 7. juni 1996, de erfaringer som er gjort i forbindelse med de mange prøveprosjektene om organisering og ledelse av prestedtjenesten, innføringen av nytt fritidsreglement for presteskaper og som en tilpassning til den reformprosess kirken i dag er inne i.

Med bakgrunn i debattene under den nasjonale prostekonferansen i Bergen og Stortingets vedtak om en trosopplæringsreform, er det tydelig at prostetjenesten og menighetspresten som leder utfordres i sin utøvelse av pastoralt lederskap i prosti og menighet. Vi gir støtte til departementets veivalg fra regelstyring til målstyring som tjenesteordningene legger opp til.

Vi har merket oss at tjenesteordningene innebærer en nedtoning av prestegjeldet som tjenstedistrikt for sokneprester og kapellaner til fordel for prostiet og det enkelte sogn, og at prostetjenesten som leder for prestedtjenesten i prostiet styrkes.

Erfaringene fra prøveprosjektene om organisering og ledelse av prestedtjenesten viser jevnt over en positiv holdning blant presteskaper til å gjøre tjeneste i noen grad i prostiet. Samtidig viser erfaringene at disse forsøksordningene har vært "prestedtjenesteprojekter" og mindre fokus på menighetene.

Vi vil understreke nødvendigheten av at prestedtjenesten forankres i sognet, selv om ansettelsesforholdet gjerne kan være knyttet til et helt prosti. Dersom prostiet blir tjenstedistrikt vil det etter vårt syn innebære en svekkelse av sognet som grunnhet i vår kirke. Faren ved dette er at prestedtjenesten i den lokale menighet blir skadelidende. Derfor er vi av den oppfatning at presten må ha sitt

primæransvar i en menighet. I tillegg kan presten utfører annen tjeneste i et større område (prosti) med bakgrunn i spesiell kompetanse og erfaring, samt enkelttjenester. Dette reguleres i instruks.

Vi forstår også tjenesteordningene slik at det ikke er nødvendig med regulering av prestegjeldsgrensene eller opphør av disse. I enkelte lokalsamfunn er det knyttet sterke følelser og tradisjoner til de nåværende inndelingene. Det vil være uheldig og lite tjenelig at innføringen av tjenesteordningen skulle være knyttet til denne type regulering. Samtidig er det fra departementets side antydning at det vil bli foretatt en gjennomgang av prostienes størrelser, og at det totale antall prostier i landet bør økes. Vi vil her peke på at fremfor å opprette flere prostier bør man søke å styrke de nåværende prostier administrativt, slik at prosten får det nødvendig apparat til å utøve sitt embete. Dette henger selvsagt sammen med budsjettmessige prioriteringer over statsbudsjettet, og det ene behøver ikke nødvendigvis utelukke det andre.

Behovet for en hovedmålsetting for prestatjenesten har vært diskutert i kjølevannet av disse forslagene. Departementet har ikke funnet det tjenelig å ta inn en slik formulering. Borg biskop og bispedømmeråd mener det vil være riktig med en slik målsetting for prestatjenesten. Dette for tydeligere å forankre tjenesteordningen i ordinasjonens forpliktelser og for å understreke prestens særskilte funksjon som pastoral leder i menigheten.

Tjenesteordning for proster – merknader.

§2 – Det er positivt at prosten forpliktes på de mål og strategier kirken og bispedømmet har for sin virksomhet.

§3 – Denne aktualiserer prostens rolle i forhold til bispedømmeråd og bispedømmerådets administrasjon. Arbeidsgivers styringsrett har økonomiske konsekvenser. Det er uklart hvilke konsekvenser dette har for bispedømmeadministrasjonen som gjennom den senere tid har gjennomført en organisering for å styrke arbeidet innenfor personal-, kirke- og menighetsfag- og økonomisektoren. Gjennom denne organiseringen har bispedømmekontoret tilegnet seg viktig erfaring og kompetanse. Bispedømmerådet ser det derfor naturlig at relasjonen til prostene styrkes. Bispedømmerådet ser også § 3 i sammenheng med at fastsettelse av instruks for menighetsprester i dette forslaget legges til biskop og ikke bispedømmeråd som nå.

§5 – En kan vanskelig se for seg at prostene alene skal sørge for den nødvendige samordning mellom prestatjeneste og de kirkelige rådenes virksomhet. Dette aktualiserer prostens ansvar og posisjon overfor rådene, og gjensidighet og respekt er en forutsetning for at denne samordning skal kunne finne sted.

Prostirådet er nevnt. Dette er ikke et lovpålagt kirkelig organ. Derfor bør man vurdere om det er hensiktsmessig at dette er nevnt i tjenesteordningen. I Borg bispedømme kjenner vi ikke til at det er opprettet slike organ nå.

Siste avsnitt berører i strek grad de to arbeidsgiverlinjene i vår kirke og prostens funksjon og rolle overfor ansatte i kirkelig fellesråd i prostiet.

§ 5 stiller utvilsomhet store krav til prostens lederkompetanse. Det er en utfordring å sørge for at prostene har det, og at det innarbeides og utvikles gode rutiner og møteplasser for samordningen med de kirkelige rådenes virksomhet.

§6 – Borg bispedømmeråd spør om denne listen er for detaljert, og om den er uttømmende eller veiledende. Mange av de gjøremålene som ramses opp her følger naturlig av andre bestemmelser. Etter vår vurdering bør denne gjøres kortere.

§6j – Bør evt. endres til ”.....midlertidig bruk som interimskirke”

§7 – Denne forutsetter at prosten fortsatt er embetsmann utnevnt av Kongen i statsråd. På sikt mener vi at prosten bør ansettes av bispedømmerådet. Inntil det skjer bør likevel tilsettingsprosedyrene for prost endres slik at både bispedømmeråd og tillitsvalgte får anledning til å uttale seg i tilsettingsprosessen. Det bør avveies om menighetsrådene i prostiet skal ha uttalerett.

§9 – ”når begge har forfall, innsettes prosten av en av prostiets sokneprester etter avgjørelse av biskopen. Om nødvendig innsetter prosten seg selv”. Dette bør bortfalle.

Det fremkommer ikke i tjenesteordningen om prosten har rapporteringsplikt til biskop. Det vil være tjenelig at prosten hadde det og at det framkom i tjenesteordning. Prostens årsrapport er et viktig bakgrunnsmateriale for biskopens og bispedømmerådets årsrapport til departementet.

Gjeldende tjenesteordning anfører at kapellan 1 ved prostesete eller en av prostiets sokneprester er prostens stedfortreder. Denne bestemmelsen er nå falt bort. Vi ber om at det framkommer i den nye tjenesteordning at biskopen oppnevner vikar for prosten.

Tjenesteordning for menighetsprester.

§ 2 er en opplistings av prestenes gjøremål. Her etterlyses som nevnt tidligere en forankring i ordinasjonens løfter og forpliktelser og prestens hyrdeansvar for menigheten. § 5 henviser til disse. Men vi mener at dette anliggende bør knyttes til § 2. Et forslag til ordlyd kan være: *Prestens mål og innhold i tjenesten er uttrykt i ordinasjonsliturgiens løfter og forpliktelser. I forlengelsen av dette skal.....*”

§9 Menighetsprestene skal ha sin tjeneste knyttet til prostiet som tjenestedistrikt med særlig forankring i et eller flere sogn. Dette åpner for fleksibilitet og større muligheter for å dra nytte av presters kompetanse, erfaringer og nådegaver gjennom et tetter teamarbeid og samarbeid mellom prestene i et prosti. På denne måten gis det også muligheter for å håndtere vanskelig personalsaker gjennom arbeidsgivers styringsrett. På den annen side er det viktig at det kommer klart til uttrykk at prestatjenesten har særlig tilknytning til et avgrenset område i prostiet. Det vies til de generelle merknadene om prestatjenesten forankring i en menighet. Videre ser vi behovet for at arbeidsgiver gis større frihet i forvaltningen av personalressursene og instrumenter til å løse større

personalsaker. Derfor etterlyser vi endringer i regelverket som styrer disse forholdene

§14 legger instruksmyndigheten til biskopen. Det er forståelig på bakgrunn av at biskopen er leder av prestedtjenesten. Instruksfastsettelse og evt. endringer i instruks medfører økonomiske forpliktelser som bispedømmerådet har ansvar for. Det er naturlig at den som bærer det økonomiske ansvaret også har myndighet til å fastsette instruks

Videre heter det i § 14 at tjenesteoppgaver skal utføres innenfor normal arbeidsuke. Denne § utfordrer presten til å prioritere sine arbeidsoppgaver og prosten til å utøve ledelse i prostiet. Her vil vi derfor peke på det store behov det er for øket bemanning i kirken.

Økonomiske konsekvenser

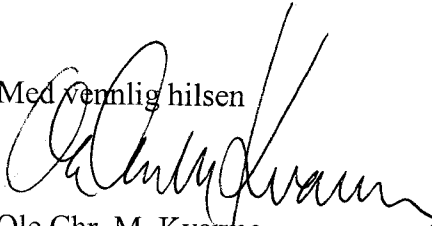
Borg biskop og bispedømmeråd er glad for at det i tildelingen for 2004 er forslag om å bevilge 3 mill. kroner til styrking av prostetjenesten. Dette er helt nødvendig på bakgrunn av det store arbeidspress som ligger til disse embetene i dag, og de nye tjenesteoppgaver som kommer i den nye tjenesteordningen. Skal intensjonen med styrking av prostetjenesten etterleves, forutsetter vi at bevilgningene til dette formålet økes. Det må være et mål at det ved hvert prostesete er minimum 50% stilling til administrativ hjelp for prosten.

Innføringen av tjenesteordningen for menighetsprester kan innebære endringer i tjenesten og tjenstedistriktene for våre medarbeidere. I enkelte tilfelle vil dette medføre krav om forhandlinger etter hovedtariffavtalens 2.3.4. Bispedømmerådet forutsetter at dette løses gjennom sentral tilrettelegging og tilleggsfinansiering.

KONKLUSJON

Borg biskop og bispedømmeråd gir sin tilslutning til hovedlinjene i forslaget til nye tjenesteordninger for menighetsprester og proster med de merknader som er gitt ovenfor.

Med vennlig hilsen

Ole Chr. M. Kvarne
Borg biskop

Per Johan Bjerkeli
Fung/stiftsdirektør
Direkte innvalg: 69307912